

datność dla praktyki zootechnicznej; stosowane metody badawcze; dobór piśmiennictwa i formalną poprawność pracy.

I nagroda – dr Andrzej Herman za pracę pt. „Wpływ stresu immunologicznego i interleukiny-1 β na układ podwzgórzowo-przysadkowo-gonadotropowy u anestralnych owiec”. Praca wykonana pod kierunkiem **doc. dr hab. Doroty Tomaszewskiej-Zaremby** w Instytucie Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie.

II nagroda – dr Wioletta Sawicka-Zugaj za pracę pt. „Ocena zmienności genetycznej w istniejącej populacji bydła białogrzbietego na podstawie markerów mikrosatelitarnych DNA”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Zygmunta Litwińczuka** w Katedrze Hodowli Bydła Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

III nagroda – dr Krzysztof Andres za pracę pt. „Charakterystyka genetyczna gęsi zatorskiej w oparciu o polimorfizm DNA”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Ewy Kapkowskiej, prof. UR** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Wyróżnienie – dr Marta Walczak za pracę pt. „Warunkowanie instrumentalne psów do wykrywania markerów zapachowych chorób nowotworowych”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Tadeusza Jezierskiego** w Instytucie Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu.

Nagrody w konkursie ufundowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne.

Rozstrzygnięcie XXVII edycji Konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk zootechnicznych

Sąd Konkursowy, w składzie: prof. dr hab. Bronisław Borys (przewodniczący), dr hab. Jolanta Oprządek, dr hab. Janusz Pająk, obradował 25 czerwca 2010 r. Ogółem do konkursu zgłoszono 72 prace magisterskie z 9 uczelni rolniczych. Po kilkanaście prac wpłynęło z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – 18, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – 17 i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu – 14, z pozostałych uczelni po kilka: 7 ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, po 4 z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, po 3 z Akademii Podlaskiej w Siedlcach i Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz 2 prace z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Wybrani przez Sąd Konkursowy recenzenci oceniali prace w 8 grupach tematycznych: genetyka (3 prace), chów i hodowla bydła (12 prac), chów i hodowla trzody chlewnej (11 prac), chów i hodowla koni (14 prac), chów i hodowla zwierząt futerkowych (12 prac), chów i hodowla zwierząt amatorskich i dzikich (9 prac), żywienie zwierząt i paszoznawstwo (6 prac), inne (5 prac).

Po zapoznaniu się z recenzjami i dyskusji przyznano 8 nagród pierwszych, 14 drugich, 16 trzecich oraz 13 wyróżnień.

GENETYKA

I nagroda – mgr Agata Czapla za pracę pt. „Gen T warunkujący krótkoogoniastotę oraz bezogoniastotę u psów rasy pembroke welsh corgi”. Praca wykonana pod kierunkiem

dr Joanny Gruszczyńskiej w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

III nagroda – mgr Paulina Paczyńska za pracę pt. „Polimorfizm regionu 5'-flankującego genu adiponektyny człowieka i świni”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Marka Świtońskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr Maria Grześ za pracę pt. „Polimorfizm regionu 5'-flankującego genu rezystyny człowieka i świni”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Marka Świtońskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

CHÓW I HODOWLA BYDŁA

I nagroda – mgr Katarzyna Paczyńska za pracę pt. „Wpływ dodatku drożdży dla krów w okresie zasuszania na jakość siary i zawartość immunoglobulin w surowicy ich cieląt”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Andrzeja Zachwieji, prof. nadzw.** w Zakładzie Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

II nagroda – mgr Emil Jesiołkiewicz za pracę pt. „Parametry genetyczne dziennej zawartości laktozy oraz innych cech użytkowości mlecznej krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr hab. Ewy Ptaak** w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – mgr Kaja Bierowiec-Widórek za pracę pt. „Występowanie motylicy wątrobowej *Fasciola hepatica* u bydła rzeźnego”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr inż. Marty Skalskiej** w Katedrze Zoologii i Ekologii Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – mgr Daniel Aleksander za pracę pt. „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowanie długowieczności bydła”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Tomasza Szwaczkowskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr **Maciej Chruściński** za pracę pt. „Wpływ wydajności mlecznej krów w pierwszej laktacji na ich późniejszą produkcyjność”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Jarosława Pytlewskiego** w Katedrze Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr **Joanna Maciejewska** za pracę pt. „Czynniki oddziaływające na poziom mocznika w mleku”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Ryszarda Skrzypka** w Katedrze Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr **Karina Kęsy** za pracę pt. „Wydajność i skład mleka krów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej i jersey w zależności od długości okresu zasuszenia”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Ireneusza Antkowiaka** w Katedrze Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie – mgr **Aleksandra Marszał** za pracę pt. „Chów i hodowla bydła rasy limousine i highland na pastwiskach z rolniczym wykorzystaniem ścieków”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Ireneusza Antkowiaka** w Katedrze Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie – mgr **Paulina Kaczmarek** za pracę pt. „Zależność między użytecznością mleczną i rozrodczą w stadzie wysokowydajnych krów”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Ryszarda Skrzypka** w Katedrze Hodowli Bydła i Produkcji Mleka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie – mgr **Dorota Jędrzejek** za pracę pt. „Wpływ wybranych chorób racic na wskaźniki rozrodu i wydajność mleka krów rasy phf”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Teresy Nałęcz-Tarwackiej** w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

CHÓW I HODOWLA TRZODY CHLEWNEJ

I nagroda – mgr **Iwona Górską** za pracę pt. „Zmienność genetyczna i fenotypowa wybranych cech użyteczności rozplodowej knurów”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Heliodora Wierzbickiego** w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

II nagroda – mgr **Izabela Grad** za pracę pt. „Wpływ dodatku białka roślinnego na rozwój *in vitro* zarodków świni”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. inż. Barbary Gajdy** w Katedrze Rozrodu i Anatomii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – mgr **Jakub Dyba** za pracę pt. „Wpływ selenu na wyniki tuczu i cechy rzeźne tuczników”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. Martyny Batorskiej** w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

III nagroda – mgr **Waldemar Piotr Włodarski** za pracę pt. „Zależność pomiędzy masą urodzeniową prosiąt a tempem wzrostu w trakcie tuczu”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Marii Bocian** w Katedrze Hodowli Trzody Chlewnej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

III nagroda – mgr **Małgorzata Kruszyna** za pracę pt. „Wpływ systemu utrzymania loch w okresie od odsadzenia do pokrycia na użyteczność rozplodową w kolejnym cyklu reprodukcyjnym”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Tomasza Schwarza** w Katedrze Hodowli Trzody Chlewnej i Małych Przeżuwaczy Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Wyróżnienie – mgr **Paulina Zabłocka** za pracę pt. „Polimorfizm frakcji białek w mleku loch rasy złotnickiej białej”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Ewy Skrzypczak** w Katedrze Hodowli i Produkcji Trzody Chlewnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie – mgr **Natalia Maciejewska** za pracę pt. „Jakość tusz i mięsa świń rasy złotnickiej pstrej w zależności od polimorfizmu genu *H-FABP* oraz płci”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Hanny Jankowiak** w Katedrze Hodowli Trzody Chlewnej Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

CHÓW I HODOWLA KONI

I nagroda – mgr **Alicja Borowska** za pracę pt. „Ocena wartości genetycznej koni półkwi”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Tomasza Szwaczkowskiego** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

II nagroda – mgr **Marek Stawarz** za pracę pt. „Analiza dźwiękowa wokalizacji koni, a wrażliwość behawioralna na zarejestrowane sygnały”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Jerzego Niedziółki** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – mgr **Zofia Teresa Sosnowska** za pracę pt. „Próba opisu temperamentu koni zimnokrwistych”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Ewy Jastrzębskiej** w Katedrze Hodowli Koni i Jeździectwa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Wyróżnienie – mgr **Karolina Mirosław** za pracę pt. „Wpływ wybranych czynników na wynik próby dzielności zaprzęgowej ogierów i klaczy rasy śląskiej”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Joanny Szydy, prof. nadzw.** w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Wyróżnienie – mgr **Agnieszka Kaproń** za pracę pt. „Stopień trudności przeszkód krosu na międzynarodowych trzygwiazdkowych zawodach WKKW w Polsce i na Igrzyskach Olimpijskich w Pekinie”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Anny Stachurskiej** w Katedrze Hodowli i Użytkowania Koni Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Wyróżnienie – mgr **Justyna Śpiewak** za pracę pt. „Mięsień międzykostny środkowy – urazowość w aspekcie dyscyplin jeździeckich”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. Radomira Henklewskiego** w Zakładzie Hodowli Koni i Jeździectwa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

CHÓW I HODOWLA ZWIERZĄT FUTERKOWYCH

I nagroda – mgr **Zofia Bekas** za pracę pt. „Wpływ wieku i płci na użyteczność rzeźną i jakość mięsa królików rasy nowoze-

landzkiej białej”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr inż. Doroty Maj** w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – **mgr Mateusz Tyrała** za pracę pt. „Badania nad składem mleka jenotów hodowlanych (*Nyctereutes procyonoides*)”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Piotra Niedbały** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – **mgr Ewelina Wojda** za pracę pt. „Genetyczno-hodowlana analiza populacji szynszyli beżowej objętej programem ochrony zasobów genetycznych”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Bogusława Barabasza** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

II nagroda – **mgr Joanna Kuglin-Porosło** za pracę pt. „Charakterystyka genetyczno-hodowlana populacji nutrii standard utrzymywanej na fermach w Polsce”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Stanisława Łapińskiego** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – **mgr Anna Ewa Mielczarek** za pracę pt. „Analiza jakości nasienia szynszyli w okresie intensywnego użytkowania rozplodowego”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Piotra Niedbały** w Katedrze Hodowli Drobiu, Zwierząt Futerkowych i Zoohigieny Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – **mgr Dorota Moszczyńska** za pracę pt. „Przegląd polskich badań prowadzonych na królikach w latach 1997-2007”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Józefa Bieńka, prof. UR** w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – **mgr Magdalena Koszarska** za pracę pt. „Przebieg folikulogenezy i oogenezy u młodych i dojrzałych samic jenota hodowlanego (*Nyctereutes procyonoides*)”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Olgii Szeleszczuk** w Katedrze Rozrodu i Anatomii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

Wyróżnienie – **mgr Kamila Melerowicz** za pracę pt. „Próba diagnostyki oraz podłoża występowania braku abrazji zębów szynszyli hodowlanych (*Chinchilla laniger* M.)”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Małgorzaty Sulik** w Pracowni Hodowli Zwierząt Futerkowych Katedry Anatomii Zwierząt Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Wyróżnienie – **mgr Elwira Anna Bryńczak** za pracę pt. „Analiza czynników wpływających na wyniki rozrodu u wybranych odmian barwnych nerek”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Stanisława Sochy** w Katedrze Metod Hodowlanych, Hodowli Drobiu i Małych Przeżuwaczy Akademii Podlaskiej w Siedlcach.

CHÓW I HODOWLA ZWIERZĄT AMATORSKICH I DZIKICH

I nagroda – **mgr Konrad Jochaniak** za pracę pt. „Analiza wystaw gołębi rasowych w Poznaniu i we Wrocławiu w latach 2005-2009”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab.**

Edwarda Pawliny w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

II nagroda – **mgr Anna Zajac** za pracę pt. „Analiza długości użytkowania i przyczyn wycofywania ze służby psów Straży Granicznej w latach 2002-2008”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Wojciecha Kruszyńskiego** w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

II nagroda – **mgr Dagmara Kasińska** za pracę pt. „Profilaktyka parazytologiczna u psów ze Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Szczecinie”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Aleksandry Balickiej-Ramisza** w Katedrze Higieny Zwierząt i Profilaktyki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

II nagroda – **mgr Katarzyna Popek** za pracę pt. „Pokrojowa i użytkowa charakterystyka psów służbowych”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Józefa Bieńka, prof. UR** w Katedrze Genetyki i Metod Doskonalenia Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

III nagroda – **mgr Gabriela Wysocka** za pracę pt. „Stężenie selenu w wybranych narządach jeleni i dzików z terenu Pomorza Zachodniego”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Aleksandry Balickiej-Ramisza** w Katedrze Higieny Zwierząt i Profilaktyki Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

III nagroda – **mgr Katarzyna Borys** za pracę pt. „Analiza wzrostu gołębi rasy wrocławski mięsny”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr. hab. Edwarda Pawliny** w Katedrze Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Wyróżnienie – **mgr Marta Szulczyk** za pracę pt. „Wstępne badania nad dojrzewaniem *in vitro* oocytów psa domowego”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Doroty Cieślak, prof. nadzw.** w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

ZYWIENIE ZWIERZĄT I PASZOZNAWSTWO

I nagroda – **mgr Marcin Barszcz** za pracę pt. „Kwas taninowy i białko – wpływ na procesy fermentacyjne w jelicie ślepym oraz uszkodzenie DNA w okrężnicy szczurów”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. Marcina Taciaka** w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

II nagroda – **mgr Dominika Markiewicz** za pracę pt. „Wpływ mannooligosacharydów na wskaźniki hematologiczne, biochemiczne, immunologiczne i antyoksydacyjne krwi prosiąt”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. hab. Anny Czech** w Katedrze Biochemii i Toksykologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

III nagroda – **mgr Dorota Sobkowiak** za pracę pt. „Kwasy tłuszczowe z grupy C 18 a liczebność populacji *Entodinium caudatum* oraz poziom metanogenezy w warunkach *in vitro*”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Adama Cieślaka** w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

III nagroda – mgr Mariusz Meller za pracę pt. „Kwas oleinowy, linolowy lub linolenowy a liczebność mieszanej populacji orzęsków żwaczowych oraz poziom metanogenezy w warunkach *in vitro*”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr. inż. Adama Cieślaka** w Katedrze Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Wyróżnienie – mgr Olga Belzyt za pracę pt. „Biodostępność fosforu u rosnących jagniąt żywionych mieszankami treściwymi zawierającymi różne fosforany paszowe”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Stefani Kinal** w Katedrze Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

INNE

I nagroda – mgr Magdalena Wojciechowska za pracę pt. „Ryby – zwierzęta symboliczne i mityczne”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr Danuty Szytych** w Katedrze Szczegółowej Hodowli Zwierząt Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

II nagroda – mgr Magdalena Lubińska za pracę pt. „Występowanie boreliozy i kleszczowego zapalenia mózgu u ludzi w województwie warmińsko-mazurskim w latach 1998-2008”. Praca wykonana pod kierunkiem **dr wet. Doroty Witkowskiej** w Katedrze Higieny Zwierząt i Środowiska Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

III nagroda – mgr Magdalena Jarosz za pracę pt. „Porównanie struktur plemników izolowanych z jąder czterech gatunków zwierząt gospodarskich”. Praca wykonana pod kie-

runkiem **prof. dr hab. Elżbiety Smalec** w Katedrze Genetyki i Hodowli Koni Akademii Podlaskiej w Siedlcach.

Wyróżnienie – mgr Beata Morga za pracę pt. „Analiza gospodarstw ekologicznych na Dolnym Śląsku”. Praca wykonana pod kierunkiem **prof. dr hab. Bożeny Patkowskiej-Sokoła** w Instytucie Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu.

Nagrody w XXVII edycji Konkursu na najlepszą pracę maderską z zakresu nauk zootechnicznych zostały ufundowane przez:

- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Stację Hodowli i Unasienniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy,
- Polski Związek Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych,
- Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu
- Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka,
- Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu,
- Ośrodek Hodowli Zarodowej GARZYN Sp. z o.o.,
- Instytut Zootechniki PIB w Krakowie,
- Zakład Doświadczalny IZ PIB Grodziec Śląski,
- Polski Związek Hodowców Koni w Warszawie,
- Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
- Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
- Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego,
- Małopolskie Centrum Biotechniki Sp. z o.o. w Krasnem.

Artykuł dyskusyjny

Należy odbraćować pojęcie badań stosowanych w rolnictwie

Henryk Jasiorowski

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Inspiracją tego artykułu jest przekonanie autora, że rolnictwo polskie, w tym produkcja zwierzęca, znajduje się w stanie kryzysu, którego skutki widać nie tylko w ubożeniu ludności wiejskiej, ale też w ogólnym spadku prestiżu i pozycji tego sektora tak w społeczeństwie, jak i we władzach państwowych, i że w tej sytuacji konieczne jest większe zaangażowanie, związanego z tym sektorem gospodarki narodowej, środowiska naukowego. Sytuację materialną polskich rolników łagodzi nieco nasza przynależność do Unii Europejskiej i jej Wspólna Polityka Rolna. Ale co będzie po 2013 roku? Nie czuje się u nas atmosfery obrony

głównych zasad CAP w polityce Unii w przyszłości.

Dotkliwie skutki gwałtownego spadku pozycji rolnictwa widać też jasno w naszym naukowym środowisku; w przeobrażeniach następujących w tradycyjnym rolnictwie (w szerokim tego słowa znaczeniu) szkolnictwie wyższym, jak i w pozycji związanych z rolnictwem resortowych instytutów badawczych. Spada nabór studentów i poziom nauczania, a władze zdają się nie interesować programami badawczymi i ich wynikami, nawet we własnych resortowych instytutach.

Do osłabienia pozycji kierunków rolniczych w szkolnictwie wyższym przyczynia się w dużym stopniu utrzymujące się rozczłonkowanie dawniej silnych wydziałów rolnych na wąskie kierunki, słabo albo wcale nie współpracujące ze sobą nawet w ramach tej samej uczelni. Mam tu na myśli m.in. wydziały zootechniczne (różnie obecnie nazywane), które – co tu ukrywać – przeżywają dziś kryzys i walczą o przetrwanie. Produkcja zwierzęca jest częścią rolnictwa i należy to uznać. Istniejące dawniej pewne uzasadnienia dla tworzenia wyspecjalizowanego zawodu zootechnika straciły obecnie znaczenie. Warto przypomnieć, że pragmatycznie Amerykanie zootechnikę nazywają „animal agriculture”.

W trudnej dziś sytuacji polskiego rolnictwa, w tym także produkcji zwierzęcej, mogłyby wiele pomóc właściwie dobrane programy badawcze naszych uczelni i instytutów. Tymczasem